

Checklista Medborgardialogsprocessen

Beslut om dialog

- Definiera frågans påverkbarhet
- Bestäm mål och syfte
- Upprätta tidsplan
- Avsätt resurser kopplade till projektplanen

Planering

- Utarbeta frågeställningar som svarar mot mål
- Gör målgruppsanalys*
- Bestäm deltagarnas grad av inflytande
- Välj metod
- Beräkna budget
- Utformatidslinje med aktiviteter som ska genomföras
- Utse ansvariga för varje aktivitet
- Upprätta kommunikationsplan
- Hitta forum för dokumentation
- Utforma strategi för uppföljning och utvärdering

Genomförande

- Sök upp och bjud in målgrupper
- Upprätta och stäm av checklista för dialogen
- Anpassa sammankomster utifrån deltagarnas förutsättningar och villkor
- Dokumentera och samla in material
- Återkoppla delresultat till deltagare

Resultat

- Sammanställ och analysera resultat
- Presentera analys i lämplig form (t ex. rapporter, filmer)
- Återkoppla resultat till ansvariga handläggare och politiker, deltagare och övriga medborgare
- Utvärdera dialogen och identifiera lärdomar som kan utveckla det fortsatta arbetet

*De fyra grupperna som behöver identifieras i en målgruppsanalys:

Berörda och lågaktiva – detta är den grupp som kommunen behöver lägga ner störst resurser på att nå. De kommer inte till möten som de bjuds in till, några för att de inte vill delta men de flesta för att de inte känner att de blir lyssnade till. De har ofta låg tillit till kommunen och är inte bekväma på de möten som sker. För att nå dessa personer och grupper behöver kommunen hitta ingångar till dem, vilket kan vara en viktig person för gruppen, besöka naturliga mötesplatser och arbeta med att sänka trösklar. Vilket kan handla om att möjliggöra deltagande genom till exempel barnpassning, tolkning, förmöten.

Icke berörda och icke aktiva – denna grupp är det stora medborgarkollektivet som inte känner sig direkt berörda av den fråga som är aktuell för medborgardialog. Gruppen består inte av samma medborgare utan växlar beroende på fråga. För att kunna ha en helhetssyn på hur medborgarna ser på frågan kan det vara viktigt att stämma av med en större grupp medborgare som inte är i den direkta intressesfären kring frågan. Till exempel även om du inte har barn i skolan kan du vara intresserad av att de resurser som finns används på bästa sätt. Även denna grupp kan vara svår att nå men mer kollektiva metoder kan användas för att få deras uppfattning.

Berörda och aktiva – dessa grupper är vana att delta i möten där de bjuds in till kommunen. De är väl bekanta i formen och har klara synpunkter på hur frågan i medborgardialogen ska hanteras. Ofta pratar de för starka särintressen. Kommunen måste ha former för att möta dessa grupper med tydliga dagordningar och information om att deras synpunkter är en del av underlaget och att hänsyn kommer tas till flera grupper. Det kan många gånger vara en fördel att låta olika intressegrupper möta varandra för att ge dem möjlighet att få förståelse för andras perspektiv på frågan.

Icke berörda och aktiva – i en kommun finns alltid medborgare som anser att de har särskilda sakkunskaper och har en önskan att kommunen särskilt ska ta till vara deras kompetens i beslutfattandet. Ofta har de liten förståelse för att andra har andra perspektiv på frågan. Kommunen måste kunna hantera dessa medborgare så de inte förstör andra medborgares möjlighet och lust att föra fram sina behov och synpunkter. Dock ska dessa medborgare inte avfärdas som besvärliga och inte värda att lyssna på eftersom de har rätt att ge sina synpunkter. Det går ofta att finna någon klokskap i deras sakkunskap.

